

مذاكرات مجلس شورای ملی	سالانه ۲۰۰ ریال
مذاكرات مجلس سنا	۲۰۰
آگهی ها	۶۰۰
مذاكرات مجلسین و آگهی ها	۹۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۰۰۷

شنبه ۱۷ خرداد ماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۲۷

پوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۲۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه

۱۱ خرداد ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

- ۱) تصویب صورت مجلس
  - ۲) بیانات قبل از دستور آقایان - قنات آبادی - صفاری - حمیدیه
  - ۳) ختم جلسه بعنوان تنفس
- مجلس دو ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر عمید سهرابیان - امید سالار - دهقان - قوامی - صدرزاده - حائری زاده - سرمد - عمیدی - نوری - مسعودی - مرتضی حکمت - خرازی - دکتر جزایری - خلعتبری - احمد فرامرزی - مهندس ظفر - محمود ذوالفقاری - مصطفی ذوالفقاری - صادق بوشهری - تجدد - پیراسته - دکتر سید امامی - اورنگ - حمیدیه - مهندس شاهرخ شاهی - دولت شاهی - بزرگ ابراهیمی

غائبین بی اجازه - آقایان: خزیمه علم امیر احتشامی - هرب شیبانی - استخر - یار انشار - صارمی - شیبانی - عبدالرحمن فرامرزی زنگنه

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان: احمد صفائی بکر بیع ساعت

مهندس جفرودی بکر بیع ساعت - تفضلی سه ربع ساعت - دکتر افشار یک ساعت - فرود یک ساعت - رضائی یک ساعت و یک ربع - شوشتری یک ساعت و نیم - شفیع یک ساعت و نیم - کاشانی دو ساعت - دیر آمدگان و زود رفتگان بی اجازه - آقایان: محمود افشار سه ربع - لاری - سه ربع - سلطانی سه ربع - دکتر حمزوی یک ساعت - ارباب یک ساعت و پنج دقیقه

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه فرمایشی هست؟ آقای جلیلی

جلیلی - آقای لاری بینه فرمودند که نیم ساعت غایب میشوند و بنده عرض کردم و کتباً هم اطلاع میدهند

نایب رئیس - اصلاح میشود - آقای حمیدیه

حمیدیه - بنده را غائب بی اجازه نوشته اند در صورتیکه جلسه قبل بنده اجازه گرفته بودم

نایب رئیس - بنده خودم اجازه آقاران نوشته بودم در صورت مجلس نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: قنات آبادی - صفاری - حمیدیه

نایب رئیس - چند نفر از آقایان بعنوان قبل از دستور اسم نوشته بودند ولی باید توجه شود که آئین نامه هیچوقت اجازه نمی دهد که نطق های قبل از دستور محفوظ بماند این دفعه استثنائاً اینکار خواهد شد ولی هیچ موقع نطق های قبل از دستور برای بعد نمیتواند با اجازه آقایان حالا شروع میکنیم به نطق های قبل از دستور. آقای شمس قنات آبادی

قنات آبادی - در کشور ما معمولاً دولت هایی که روی کار می آیند و بعنوان هیئت حاکمه بر مردم حکومت میکنند ابتدای شروع بکار و تقدیم برنامه بمجلس شورای ملی ... چند نفر از نمایندگان - بلند گو کار نمیکند

نایب رئیس - آقایان خودتان از بس صحبت می فرمائید بلند گو هم کار کنند نمی شنوید اگر آقایان حرف نزنند صدای ناطق تا وسط حیاط هم میرسد. بفرمائید آقای قنات آبادی

قنات آبادی - عرض کردم معمولاً دولت هایی که مصدر کار می شوند در ابتدای کار و اوان تقدیم برنامه يك مطلب خوش ظاهر مردم پسندی را عنوان میکنند آنهایی که باهواق قضا یا وارد هستند و آن کسانی که ماهیت هیئت های حاکمه ایران را شناخته اند از ابتدا می دانند که این دولت و دولت گذشته و دولت سابق و دولت اسبق این مطلبی را که عنوان کرده است برای يك مقصود خاصی بوده و معنای خود آن موضوع منظور نبوده مثلاً روزی که دولت آقای علاء بمجلس معرفی شد و برنامه اش را

تقدیم کرد موضوع مبارزه با فساد را عنوان کرد و من خوب بیاد دارم و آقایان نمایندگان محترم هم البته فراموش نفرموده اند که وقتی آقای علاء (که هنوز شفا پیدا نکرده است انشاء الله خدا شفایش بدهد) پشت این تریبون موضوع مبارزه با فساد را عنوان کرد یکمده از آقایان نمایندگان روی حسن نیت (صحیح است) و بعضی از آقایان نمایندگان روی يك علل و جهات خاص و بخصوصی برای ایشان کف زدند (صحیح است) این مطلب عنوان شد حالا خود این مطلب عنوان شده و خود دولت هایی که مصدر کار میشوند در این مملکت معمولاً این قبیل مطالب و موضوعات را چرا عنوان میکنند علتش موضوع نطق قبل از دستور بنده است یعنی بنده امروز بعرض آقایان نمایندگان محترم میرسانم که چرا هر دولتی که می آید يك چیز نوری را از قبیل مبارزه با فساد در رأس برنامه اش قرار میدهد و اعلام میکند معمولاً در این کشور برخلاف کشورهای متمدن و برخلاف سایر مملکت ها چون دولتها منسوب بیک طبقه خاصی هستند و برای حفظ آن طبقه است که مصدر کار می شوند از ساعت اولی که روی کار می آیند نظری و هدفی برای خدمت ب مردم و طبقات محروم و گرسنه ها و درمانده ها ندارند و حال آنکه ظاهر مطلب این است که دولت باید برای مردم کار کند دولت باید کار برای بیکار ها ایجاد کند دولت باید ایجاد راه کند دولت باید سطح تولید را بالا ببرد دولت باید سطح زندگی را بالا ببرد دولت باید سطح قیمت ها را پایین بیاورد دولت باید وضع بهداشت و فرهنگ عمومی را در مملکت خوب بکند چون دولت ها معمولاً برای اینکارها روی صندلی حکومت تکیه نمیزنند بیک مطلبی را عنوان می کنند عنوان این مطلب برای چیست؟ برای این است که هر موقع از طرف مردم و از طرف

نمایندگان مورد بازخواست قرار گرفته - مورد سؤال قرار گرفت بانگاه آن موضوع ظاهر نیست ظاهر خوب طرف را منکوب نمایند دولت هلاکم چون از این اصل کلی مستثنی نبود خودش بهتر از همه میدانست که کاری نکرده و نیکند و نخواهد توانست کرد و زاول گفت من يك مطلبی را عنوان می کنم که اگر بمن حمله کنند اگر بمن مبارزه بگردند من بانگاه آن موضوع مخالفینم را بگویم و آن موضوع مبارزه با فساد است (صحیح است - صحیح است) دولت اعلام موضوع مبارزه را عنوان کرد که اگر در این مملکت از او بازخواست شد و اگر از او پرسند چرا سطح قیامت ها بالا می رود چرا وضع بهداشت مردم خراب می شود چرا روز بروز امنیت رو بتعلیل می رود چرا وضع عمومی رو بافتش می رود فریاد بزند بگویم من چون می خواهم مبارزه با فساد بکنم این آقا و این آقا و این نماینده مجلس و این روزنامه نویس و این فرد و این جمعیت با من مخالفت می کنند و حال اینکه اشتباهی کنند روز اولی که دولت آقای علاء هردولتی که از این قبیل باشد از این قماش باشد ادعای مبارزه با فساد بکنند هیچکس از او باور نمی کند (صحیح است) زیرا این دولت و افراد این دولت و حکومت هائی نظیر این دولت در این کشور خود موجب و موجب فساد هستند اینها هستند که در این مملکت اختلاف عمیق طبقاتی بوجود آورده اند اینها هستند که در این مملکت بمقدار کشوری مثل سوئیس ملک زراعتی مزروع و غیر مزروع را غصب کرده اند همه چیز در اختیار دارند و حال اینکه مردم این مملکت اکثر آشنان شب محتاجند (صحیح است) اگر در این مملکت رشوا ارتشا دزدی، مالیات ندادن و غارت کردن حق بازی و چاول موضوعیت دارد و اینها فساد است اینها از ناحیه افراد متشکله حکومت علاء سایر حکومت های نظیر اینها است (صحیح است) خدا گویسود خدا نخواستند خداوند کشتند و نشناختند آقایان نمایندگان محترم همه آن کسانی که علیه دین علیه فضایل قیام کردند ظاهر کار و عمل خودشان را درست می کردند یعنی حتی آن کسانی که علیه دین و علیه فضیلت قیام می کردند نمی گفتند که ما بدین مملکت و منکر فضایلیم بلکه ادعای فضیلت و تقوی می کردند حال این کسانی که توی این مملکت خودشان و فامیلشان و همه کسانشان موجب فساد و هلاک می شدند بدبختی ما بوده اند ادعا می کنند که ما می خواهم مبارزه با فساد بکنیم به عادت صورت جلسات مجلس و به عادت خود آقایان نمایندگان محترم روز اولی که برنامه دولت هلاک که مطرح شد شخص بنده که اولین مخالف بودم پشت این تریبون عرض کردم که کسی فردی و کبلی با مبارزه با فساد مخالف نیست (صحیح است) (یک نفر از نمایندگان - بغیر بعضی ها) این بعضی ها را من نشانان می دهم

مذاکرات مجلس شورای ملی

کی ها هستند این بعضی ها را هم انگشت رویشان میگذارم این بعضی ها کسانی هستند که نصف این مملکت را خوردند و غارت کردند آن بعضیها شمس قنات آبادی نیست (حمید بختیار - اسمشان را هم ببرید) چشم آقای بختیار حوصله بفرمائید بشما عرض کردم که کسی مخالف با مبارزه با فساد نیست و کسی نمیتواند مخالف با مبارزه با فساد باشد اگر کسی باشد خود ما را از محکوم میکنیم خود ما با او مبارزه میکنیم آقا گفتیم در جبین این کشتی کشتی که از اسکندار شمس قنات آبادی بمرض هستند در جبین این کشتی نور رستکاری نیست این دولت و این قیافه و این یک روز یک روز دولتی نیست که با فساد مبارزه کند (صحیح است)

حمید بختیار - خودشان دزد نیستند

نایب رئیس - جناب آقای بختیار استدعا میکنم بین الانین صحبت نکنید

عبدالصاحب صفائی - فساد تنها دزدی نیست

حمید بختیار - عرض کردم اینها دزد نیستند

قنات آبادی - من وقتی دزدی را معنی کردم وقتی فساد را معنی کردم خود آقای حمید بختیار مصداقش را در این دولت پیدا خواهند کرد

حمید بختیار - منم زیاد موافق نیستم ولی عرض کردم دزد نیستند

قنات آبادی - شاید قدری حوصله بفرمائید

نایب رئیس - جناب آقای شمس شام فرما بستان را بفرمائید به آقایان کاری نداشته باشید

قنات آبادی - چشم چرامن این ادعارا کردم بدو دلیل دلیل اولی این بود که افرادی که این دولت را تشکیل دادند اگر فساد بود است منشأش اینها بوده اند (حمید بختیار - من مخالف این دولت هستم) متاع گرفتارین بی مشتری نیست (دکتر عدل - اینطور نیست همه شان نیستند) (حمید بختیار - منشأشان آنها بودند که رفتند آقای سید من آنها را کار ندارم من خودم موافق نیستم شما آنهائی را که رفته اند اسمشان را بیاورید مسخره کرده اید مملکت را)

نایب رئیس - جناب آقای شمس قنات آبادی اجازه بدهید آقایان اگر الانین صحبت کردید بنده مجلس را ترک خواهم کرد ناطق آزاد است مطابق قوانین حکومت مشروطه و کسی که مخالف است میتواند بیاید پشت تریبون جواب بگوید بین الانین صحبت نکنید

قنات آبادی - همانطور که مبارزین با فساد دروغ میگفتند طرفداران مبارزین با فساد یعنی آنهائی که قلابی میگرفتند ما میخواستیم با فساد مبارزه کنیم طرفدارهای

نباشد متأسفانه آنها یکی که مدعی مبارزه با فساد بودند آنها اکثرآ با آنکسانی که توی این مملکت عنوان غارتگری بزرگ دارند اینها همه باهم دیگر بندوبست داشتند ، باهم دیگر قوم و خویش بودند باهم دیگر فامیل سببی و نسبی بودند ، خوب ، پس گفتیم مبارزه با فساد بکنیم چکار بکنیم ؟ اینکه نمیشود که خودتان فرمودید آقای شمس **عبدالصاحب صفائی** - آقای رضائی شاجرا زود عصبانی میشوید

قنات آبادی - فرم فرمائید اگر میکنم بکنم این دولت نمیتواند مبارزه با فساد بکند بچه دلیل بدلیل اینکه توی این مملکت هر چه فساد بوجود آمده زیر سرهیت های حا که بود ، (صحیح است) و این دولت ها بوده اند که حکومت میکردند نه بقالها و مضارها و بزارها و طبقات مردم (صحیح است) این دلیل قطعی است که این دولتها و امثال این دولتها قدرت مبارزه با فساد را ندارند اگر تپ آقایان طرفدارها يك خورده عرق کند بنده عرض میکنم بنده نگفتم که این آقایان همه این دسته گلهای دزدند باید آبدنه کی همچو حرفی زد (حمید بختیار - اولاً ما طرفدار نیستیم ما طرفدار دولتی هستیم که بکنم با کمال صراحت زود بایستی و حساب خورده و رفیق بازی هم نداریم با اینها هیچ کدام کاری ندارم) (احسن - احسن) (عبدالصاحب صفائی - حرف حسابی همین است) آدمیم سر مبارزه با فساد که این دولت شروع کرده اگر نظر آقایان نمایندگان محترم باشد بنده در این مجلس عرض کردم که اگر در این مملکت فساد وجود دارد و باید با فساد مبارزه شود این مبارزه با فساد باید بروی يك اسلوب و اساس صحیح باشد یعنی آقایان محترم اگر بنا شود که بخواهیم با دزدها مبارزه کنیم اول باید برویم سراغ دزدهای بزرگ اگر بخواهیم با مختلسین مبارزه کنیم اول باید برویم سراغ مختلسان کنندگان بزرگ (صحیح است)

نایب رئیس - جناب آقای شمس قنات آبادی بختانته تمام شد

چند نفر از نمایندگان - وقت میدهیم

نایب رئیس - آقا اجازه بدهید اول ببینیم وقت میخواهند

قنات آبادی - یک ساعت وقت میخواهم

نایب رئیس - به نیم ساعت رأی گرفته میشود آقایانیکه با نیم ساعت اضافه صحبت کردن آقای قنات آبادی موافقت قیام فرمائید (اکثر بر خاستند) تصویب شد بفرمائید

قنات آبادی - از همه آقایان تشکر میکنم ، باید مختلسین و دزدهای بزرگ را گرفت معا که کرد و بیستانی آنها هم يك مهر زد که این آقا دزد است این آقا مختلسان کرده است (صحیح است) آقایانیکه را کی قدرت دارند انجام بدهند آن کسی که با مختلسین بزرگ بندوبست نداشته و فامیل و قوم خویش

اسبابیت را بردار و برو و من اگر اسبابم را از اینجا بردارم بیرم از گرسنگی خواهم مرد ، من زن و بچه ام نان ندارند چه بکنم؟ من نفن کردم بر آیس برزن ۱۰ بگفتم آقای رئیس برزن مأمور شما آمده باین پیر مرد يك چنین حرفی میزند، گفت بلی آقا دستور داده اند گفتیم کی دستور داده ؟ گفت شهردار دستور داده که تمام این کسانی که در معاین کسب می کنند اینهارا برشان داریم گفتیم که شما هم از این پیر مرد شروع کردید یعنی فقط این یکدانه پیر مرد در تهران سدمعبر کرده ؟ آنهائی که در خیابانهای بالا با برزن و رئیس برزن و حتی يك عده شان با خود شهردارهای وقت مربوط هستند اینها سد معبر کرده اند فقط این پیر مرد مفلوبك بدیخت گناه کرده ؟ حیا کنید ، از خدا شرم بکنید مرتب مأمورین برزن بعد از این دستور شهرداری تهران مزاحم اینجور مردم میشوند که ندارند آن هفتتای يك تومان را بپردازند و الا آن هائی که آن هفتگی را میپردازند سر جاهای خودشان هستند در تمام خیابان ها و مکان های خودشان مستقر هستند (مهندس جفرویی - یکی می پردازند) شهرداری بوسیله برزن ها این آقایان لیسانسهای وزارت دارائی (نراقی - کرده بودند با آقایان نمایندگان محترم متوسل شده بودند و گفته بودند که خوب ما چه گناهی کردیم ما را چرا در اختیار وزارت کار گذاشته اند ، این چه مملکتی است که وقتی میخواهند تصفیه بکنند محال ها و بیسواد ها - سر جای خودشان میمانند و لیسانسها تصفیه میشوند (مهندس جفرویی - کاملاً صحیح است) اینها میگفتند تکلیف ما را روشن کنید ، تکلیف ما را معین کنید بپرویشیدیم بعد از سؤالی که جناب آقای دکتر شاهکار راجع باین دسته کردند شش نفر اینها را در دودر مجلس شورای ملی داد، بسیار کار خوبی هم بوده است میخواهم بگویم کار بدی است ، کار خوبی است ، خیر و روز فلان عالم را دادند ولی بعد از اینکه خیر و روز او را دادند گفتند که از این ببعدر و سه هفتگی آقای آیت الله که کماکان صحیح است ، رادیو تهران وقت ندارد، مجال ندارد، دیشب بود یا دیروز بود که دیدیم جریان مهمانی کارمندان حالا کدام کارمندان این راه نمیدانم، کارمندان وزارت دارائی از آقای دکتر امینی بود یک ساعت و خرده ای این خبر را می دادند و نطق آقای دکتر امینی را با نواز ضبط کردند و سایر جریانات را هم يك آدمی که معکم و قرص حرف میزد از رادیو تهران پخش کرد ، اما حالا میخواهند که جریان مذاکرات مجلس را منتشر کنند نطق قبل از دستور که يك خط قرمز رویش

مذاکرات مجلس شورای ملی

که يك روزی رادیو تهران اولایك مطلبی بگویم از این دستگاه تبلیغات ، آقایان نمایندگان میدانند که (دکتر عدل - نطق قبل از دستور را هم بفرمائید) آن راهم عرض میکنم ناراحت نباشید آقایان میدانند که این دولت ، دولت مبارزه با فساد بنا گذاشته که نطق نمایندگان را که بعنوان قبل از دستور در مجلس ایراد میشود و آن نطقهایی که خودشان دلشان میخواهد در رادیو بگویند آخر يك مقداری نطق قبل از دستور است يك مقداری هم جزو دستور است که بعضیهاش بملق این دولت خوب نمی آید آن نطق هائی را که خودشان دلشان نمیخواهد از رادیو پخش نشود عنوانش هم چیست هم میگویند رادیو برنامه اش وسیع است وقت ندارد، نمیشود که هر نطقی پخش کرد مگر جای حرف است مگر مملکت جای صحبت است مگر میشود با صحبت کار مملکت را درست کنند ، این که اجازه بدهند کسی معج آن ها را بگیرد و آن ها را رسوا بکند ، چرا - ندارند والا مانعی ندارد اعضای این دولت و هر دولت دیگر از صبح تا غروب می بروند بوسیله رادیو تهران با مردم حرف بزنند ولی اجازه ندهند يك نماینده مخالف هم در ظرف هفته يك ساعت با مردم صحبت بکند تا اینها ببینند دیگر اصلاً آبرویی میتواند داشته باشند آن وقت چه دستگاری؟ دستگاره تبلیغاتی که می آید و مقاله فلان روزنامه را میخواند که گفته باید مجلس را متعجل بکنید (یک نفر از نمایندگان - بسیار بیخود کرده) (میر اشرفی - از همکاریاتان نوشته اند این مقاله را) اجازه بدهید اولاً مدتی است که این موضوع انعزال مجلس سر زبان ها افتاده و روزنامه های طرفدار دولت این مطلب را بدش می زنند اما يك مطلبی با آقایان بگویم مجلس منحل شود که هیچ بخدا اگر مجلس را آتش هم بزنند من دست از رسوا کردن این دولت بر نخواهم داشت (احسن) ما بپرویشید توی این مجلس يك بن گوشمان بود (گریه - صحیح است) ما را تهدید بمرک میکردند (میر اشرفی - صحیح است) این هوای بهارستان استنشاقش میسر نبود اسان قدرت نداشت از این خیابان به آن خیابان برود برای حفظ مملکت و حفظ رژیم ایستادگی کردیم و از هیچ چیز ترسیدیم و من این محترم باشد رژیم مشروطیت و سلطنت سر یا میماند (صحیح است ، احسن) چون این مجلس حافظ دین است حافظ سلطنت است حافظ استقلال مملکت است (صحیح است) اگر مجلس امانت بشود و مجلس منکوب بشود همه چیز منکوب میشود (صحیح است) (گریه) دکتر مصدق مزه اش را چشید (میر اشرفی - محمدعلی شاه هم مزه اش را چشید) زیرا در این مجلس قطع نظر از اختلافات مسلکی و فکری همه اینها

چون اینها رؤسای صنف قصاب نیستند چون اینها يك مشت یادوند باشهر داری ما وشهردارها کاردارند بندو بست میکنند علاوه مگر باتوی اطاق نشستن وگفتن که يك قران نرخ گوشت بیاید یا تین (نراقی - گوشت که با تین آمده است) لا بد شما ارزان میفروشد (خنده نمایندگان) نرخ نان بیاید یا تین ۳ قران نرخ تره بار بیاید یا تین میآید یا تین یا بگویند وضع اتوبوس را درست کردیم مگر کار درست میشود اقتضای همان اقتضای سابق است الان موقع ارزانی گوشت است باصطلاح میگویند حالا سیاه بهار است حالا موقعی است که باید گوشت ارزان تر از وقتهای دیگر باشد قیمت سایر مواد مورد احتیاج مردم همان است که بوده است بلکه يك مقدار هم گران شده الان در تهران هنوز هوا گرم نشده مردم بخ را کیلویی سه قران میخرند یکمن ۹ قران پس فردای تابستان البته معلوم خواهد شد من دیدم چند وقت پیش شهردار يك مصاحبه مفصلی کرد که برای این که بیخ فراوان شود و مضیقه ای حاصل نشود از حالا داریم از توجال یخ می آوریم یکی دوتا کامیون برف آوردند والته آب شد و راجع باتوبوسها م که البته وضع اتوبوس خوب شده بسیار بسیار خوب شده دو تا خط اتوبوس جناب آقای بهجانی اضافه کردند مطلب حل شد دیگر نه مردم معطل میشوند نه جانتان است نه فشار می آورند نه اذیت میکنند این هم مال اتوبوس و اما وضع آزادی و روزنامهها انشاء الله این مطلب را دیگر انکار نمیفرمایند بنده معتمد که بایستی در حدود قانون در حدود شرافت آزادی برای مردم وجود داشته باشد (صحیح است) در هر زمانی که بخواهد باشد زیرا اگر يك ملت آزادی نداشته باشد يك ملت نتواند از مزایای آزادی بهره مند شود این ملت و آن مملکت اسمش قبرستان است دیگر اسمش کشور و ملت زنده ها نیست بنده در هر وقتی که افتخار خدمتگداری در مجلس داشتم و با هر دولتی که بوده بجز ردی که به آزادی اجتماع و آزادی افراد بجز برمش تجاوز شده من با آن عمل دولت مخالفت کردم بنده از پیش تریبون در زمان دولت مرتبه بدولت حمله کردم برای تجاوز برونماه برای اینکه کار روزنامه نویس را نباید بدیم دست آقای مجرم علی خان یا مأمور فرماندار نظامی نباید برود بفلان صاحب روزنامه بگویند که آقایان مطلب را بنویس یا بنویس نباید بطبعه بگویند که توحش نداری که نطق این نماینده را چاپ بکنی این کارها مال قرون وسطی است ما الان در قرن بیستم داریم زندگی میکنیم مطلبی را نمیشود پنهان کرد همه مطالب فاش میشود همه میدانند اما آنکسانی که مسئولیت دارند در مقابل حق کشها نمی توانند و نباید سکوت بکنند الان این روزنامه دیار را يك مدتی است توقیف کرده اند

طبق چه قانونی؟ نماند مدیرش را گرفته بودند حالا شاید این حرف را من بزنم دومرتبه بگیرندش و خیال کنند که او آمده من صحبتی کرده است و حال آن که با تصور نیست اصلا کار بجائی رسیده که کسی جرئت نمیکند باید شکایت بکنند برای اینکه اگر کسی شکایت بکند مثل کارمندان اخراجی وزارت دارائی اینها رامی گیرند میبرند زندان که چرا شکایت کردی چرا ناله کردی چرا صدا بلند کردی؟ توقیف کردندشان چرا؟ نماند این که بجایش مبارزه با فساد بوده است من بارها پشت این تریبون اظهار عقیده سیاسی ام را اقامت و گفته ام من با کمونیستها طرفم چون مخالف دین هستم مخالف مملکت مخالف معتقدات من است و يك علت عمده ای که من با کمونیست و کمونیستها مخالفم این است که اینها مخالف آزادی بشریت اند اینها هوا را مسموم میکنند اینها جرئت نفس را از همه میگیرند (صحیح است) اینها یکی از عللش است ما نباید همان کار را بکنیم ما نباید نفس هارا در سینه ها قطع بکنیم نباید دولت اینقدر مبتذل شود و باین باید که بشود يك مأمور کار آگاهی تمام هم این دولت مبارزه با فساد این شده که چهار چشمی تبلیغات رایباید که نطق نمایندگان مجلس را سانسور بکند اینهم شد دولت اینهم شد مملکت اینهم شد اداره اجتماع؟ ابتدا این دولتها با این رویه (دکتر عدل می آیند و میروند) بله می آیند و میروند اما اینها همه کار دارند اینها اساس مملکت را متزلزل می کنند اینها برژیم مملکت خیانت میکنند اینها شاه مملکت خیانت میکنند اینها بحق مردم تجاوز میکنند اینها همه چیز را از بین میبرند و يك هر چه مردمی ایجاد میکنند و باصطلاح يك سنگی در چاه می اندازند که هزار عاقل نمیتواند این سنگ را در بی آورد (صحیح است) همه آقایان نمایندگان محترم میدانند که اگر در این مملکت اصلاح اساسی و عمیق بخواهد شروع بشود یکی از پایه های اولیه این اصلاح فرهنگ است (صحیح است) گمان نمیکنم که کسی انکار بکند و منکر باشد يك مملکتی موقعی میتواند مراحل ترقی و کمال را محکم و متین طی بکند که دارای يك فرهنگ عالی و درخشان و متینی باشد و فرهنگ دريك مملکت موقعی محکم و متین است که افسار و زمام امرش بدست يك مشت مردم محکم یا کیزه معتقد و عالم و فاضل باشد متأسفانه وزیر فرهنگ دولت مبارزه با فساد از وقتی که مشغول بکار شده اول کاری که کرده اند تمام فضلی فرهنگی را دراز انتصابات بی جا و غیر صحیح متأثر کرده اند (صحیح است) من شما يك مطلبی را بگویم؛ این دولت اگر باین مطلب را عنوان نمیکرد من الان این مطلب را روی شخص و پشت تریبون نمیگفتم یکی از اشخاصی را که آقای وزیر فرهنگ گفته بروکنار

یعنی با زرس باش یعنی کشك یعنی وجود شما بلا اثر باشد آقای مرتضی مدرس است (مهندس قطع چوب میدهند (عبدالصاحب صفائی - نمیدهند) (ارباب - حالا که فصل جنگل جفرودی - مرد در می است) بنده مدت است که ایشان را ندیده ام ایشان در آن محله ای زندگی میکنند که من زندگی نمیکنم آن آفازده است خدا رحمت کند پدرش را از خانواده علم و دانش است اساساً مظهر پاکیزگی و تقوی است آنوقت این وزیر فرهنگ دولت مبارزه با فساد این را گفته است برور کنار و برادر خودش را آورد سر کار اینها را کسی باور نمیکند گاهی این روزها میبینم که دولت و افراد وابسته بدولت میآیند اینجا یقه درانی میکنند و میگویند که ما با فرقه های ضاله و گمراه مبارزه میکنیم فلان میکنیم اله میکنیم بله میکنیم در همین وزارت فرهنگ من شنیدم يك روزی آقای وزیر فرهنگ گفتند که من وزیر فرهنگ کشور اسلامی هستم و اجازه نمیدهم که افکار گمراه کننده در وزارت فرهنگ وجود داشته باشد یکی از عناصری که شهرت بسیار شدید دارد و خود او هم هیچوقت انکار نکرده و منسوب بيك فرقه ای است که من عقیده دارم فرقه بهائی تشکیل شده برای جاسوسی برفع يك سیاست اجنبی موضوع دین و مذهب و اینها توی کار نیست دوروبر اینها را گرفته اند از اینها استفاده جاسوسی میکنند یکی از افراد متنبس با این فرقه را با کمال وقاحت در رأس اداره کل با زرسی گذاشته است و آنوقت این دولت میگوید من مبارزه با فساد میکنم این دولت میگوید من مبارزه با بی دینی می کنم این دولت میگوید من سطح زندگی را بالا می برم ، هزینه وزارت دادگستری با فراداد تجار تری ایران و تر کیه چه ارتباطی دارد و وقتی توی دستگه دولت اینقدر هر چه و مرج باشد و دولت وزیر دارائی یا کفیل وزارت دارائی داشته باشد اما يك هیئتی از تر کیه بیایند بخواهند مذاکره بازرگانی بکنند برون با وزیر دادگستری مذاکره بکنند این همان حرف روز اول بنده است که آقایان گفتند رئیس الوزراء رفته وزراء هم یکی بعد از دیگری میروند و علی میماند و حوض یعنی فقط آقای دکتر امینی میماند هم وزارت دادگستری را میخواهند اصلاح بکنند هم این بازی را در وزارت دارائی در میآوردند (میراشرفی - سابوتاژ می خواهند بکنند) پس فرهادم از اینجا برش می دارند می گذارند در رأس وزارت فرهنگ که آنجا هم حسابی این يك خرده سازمان و تشکیلاتی که هست بهم بزنند بعد هم میگذارند در رأس وزارت پست و تلگراف که این دو تا تلفن کهنه ای که گاهی صدا می کند و گاهی نمی کند اینها را هم از بین ببرند بعد هم بر میارند میگذارند در رأس وزارت راه که این دوتا تکه راه خرابه ای

اینکه مالکیتشان ثابت باشد یا نباشد جواز قطع چوب میدهند (عبدالصاحب صفائی - نمیدهند) (ارباب - حالا که فصل جنگل جفرودی - مرد در می است) بنده مدت است که ایشان را ندیده ام ایشان در آن محله ای زندگی میکنند که من زندگی نمیکنم آن آفازده است خدا رحمت کند پدرش را از خانواده علم و دانش است اساساً مظهر پاکیزگی و تقوی است آنوقت این وزیر فرهنگ دولت مبارزه با فساد این را گفته است برور کنار و برادر خودش را آورد سر کار اینها را کسی باور نمیکند گاهی این روزها میبینم که دولت و افراد وابسته بدولت میآیند اینجا یقه درانی میکنند و میگویند که ما با فرقه های ضاله و گمراه مبارزه میکنیم فلان میکنیم اله میکنیم بله میکنیم در همین وزارت فرهنگ من شنیدم يك روزی آقای وزیر فرهنگ گفتند که من وزیر فرهنگ کشور اسلامی هستم و اجازه نمیدهم که افکار گمراه کننده در وزارت فرهنگ وجود داشته باشد یکی از عناصری که شهرت بسیار شدید دارد و خود او هم هیچوقت انکار نکرده و منسوب بيك فرقه ای است که من عقیده دارم فرقه بهائی تشکیل شده برای جاسوسی برفع يك سیاست اجنبی موضوع دین و مذهب و اینها توی کار نیست دوروبر اینها را گرفته اند از اینها استفاده جاسوسی میکنند یکی از افراد متنبس با این فرقه را با کمال وقاحت در رأس اداره کل با زرسی گذاشته است و آنوقت این دولت میگوید من مبارزه با فساد میکنم این دولت میگوید من مبارزه با بی دینی می کنم این دولت میگوید من سطح زندگی را بالا می برم ، هزینه وزارت دادگستری با فراداد تجار تری ایران و تر کیه چه ارتباطی دارد و وقتی توی دستگه دولت اینقدر هر چه و مرج باشد و دولت وزیر دارائی یا کفیل وزارت دارائی داشته باشد اما يك هیئتی از تر کیه بیایند بخواهند مذاکره بازرگانی بکنند برون با وزیر دادگستری مذاکره بکنند این همان حرف روز اول بنده است که آقایان گفتند رئیس الوزراء رفته وزراء هم یکی بعد از دیگری میروند و علی میماند و حوض یعنی فقط آقای دکتر امینی میماند هم وزارت دادگستری را میخواهند اصلاح بکنند هم این بازی را در وزارت دارائی در میآوردند (میراشرفی - سابوتاژ می خواهند بکنند) پس فرهادم از اینجا برش می دارند می گذارند در رأس وزارت فرهنگ که آنجا هم حسابی این يك خرده سازمان و تشکیلاتی که هست بهم بزنند بعد هم میگذارند در رأس وزارت پست و تلگراف که این دو تا تلفن کهنه ای که گاهی صدا می کند و گاهی نمی کند اینها را هم از بین ببرند بعد هم بر میارند میگذارند در رأس وزارت راه که این دوتا تکه راه خرابه ای

مانضج بگیرد میگویم و با او مبارزه میکنیم تا دم مرگ مانفش را میکشیم تا کشور را انشاء الله از لوث وجود کمونیست ها پاک بکنیم (میراشرفی - آنها که مدال ۲۱ آذر دارند چی؟) اما این کشور زندان نیست اینجا کشوری است مردم ممکن است عقاید مختلف داشته باشند يك عده ای با دولت موافق باشند يك عده ای مخالف باشند نمیشود هر کس تحت هر عنوانی نفس کشید او را گرفت و برد بزندانش انداخت اصلاً باید بفهمیم که حکومت نظامی توی مملکت اولاً تازه وقتی که میخواهند کفیل تعیین کنند آقای فروزان را میآوردند شما این آقای فروزان را نمیدانید چه لعبتی است (یک نفر از نمایندگان - مبتلا هم هست) نمیدانید آقای چه لعبتی است . این آقایا میآوردند برای کسی خوشش نیاید او را بگیرند بچه مناسب؟

نایب رئیس - جناب آقای قنات آبادی دو دقیقه هم از ده دقیقه گذشت

قنات آبادی - بنده تمام میکنم اما میخواهم عرض کنم که اگر بنده بجای مقام ریاست بودم و آن مقاله از رادیو تهران خوانده میشد و بنام انجمن مجلس و این حرف ها خواسته بودند مشروطیت ایران را تهدید بکنند این متصدیان امر را خرد فلانکس ما نخواستیم بچه ما سر کار برود ما نخواستیم پسرمان بعد از اینکه اینهمه زحمت کشیده و لیسانسیه شده ما نخواستیم برود سر کار بچه ما را ما بدهید از لشکر ۲ زرهی هیچ مناسب نیست دارد کسی را از اداره بیرونش بکنند بعد هم بگیرند بیرونش لشکر ۲ زرهی چرا برای خاطر اینکه اعتراض کرده که چه مرابروین کرده اند مگر تا کی باید محض خاطر آقای دکتر امینی و امثال د کتر امینی طبقات محروم این مملکت را بچوب بست تا کی باید این کار را کرد مگر ممکنست این وضع ادامه پیدا بکند ما میخواهیم با کمونیستی مبارزه کنیم این دولت و این دستگه دارد مردم را بطرف این فساد سوق میدهد بطرف طغیان دارد سوق میدهد (صحیح است) ما نمیگذاریم این کار را بکنند ما نخواهیم گذاشت در این نقشه خرابکاری و سابوتاژی که پیش گرفته موفق بشود (احسن است) سلطان مراد بختیار - آقای قنات آبادی همان عده داشته اند جلوی مجلس اعلامیه بخش میکرده اند آخر این اعلامیه که لشکر ۲ زرهی بردن ندارد آقای بختیار آن اعلامیه ها ۳۲ قران جرمش است لشکر ۲ زرهی بردن ندارد مطلبی که بنده می خواهم در خاتمه عرضم بگویم اینست که بنده در جلسه گذشته بمقام منبع ریاست تذکر داده حالاً هم تذکر میدهم و استدعا میکنم که لایحه حکومت نظامی مطرح بشود ما اعلام کردیم با کمونیست ها دشمنیم هر کسی هم بهر عنوانی بخواهد تبلیغ کمونیستی بکند با او دشمنیم و اگر کمونیستی بخواهد تری مملکت

روزی که میگذرد سرعت برق رو به تصاعد گذارده و مردم را از نظر همیشه دچار زحمت فراوان کرده است تا آنجائی که بخاطر دارم هر دولتی در ابتدای تشکیل سعی میکند که این بار سنگین و طاقت فرسا را سبک تر کند ولی متأسفانه تمام مطالعات و مشاورات و تشکیل کمیسیونها کوچکترین اثری در اصلاح امر ندارد بگیرد و بندها و پیشه وران و فروشندهگان کالا های مورد حاجت عموم بکار می بندند تأخیری در کیفیت منظور نمی نمایند . روز بروز فشار زندگی مردمی را که دارای درآمد ثابت و لای تقییر هستند مانند کارمندان دولت و کارکنان مؤسسات و کارگران زحمت کش کشاورزان و رنجبرانی هم که تمام سال در مزارع خود زحمت میکنند از این تضییقات بر کنار نیستند زیرا بطور قطع حاصل زحمت سالیانه آنها که مشتی محصول است در مقابل تهیه سایر مایحتاج گران امروزی قابل تطبیق نیست و روی همین اصل است که دسته دسته از کشاورزان بلا لحظه کمی محصول و قلت درآمد ناگزیر زراعت را ترک گفته و به عملگی در راهها و کارخانجات مشغول گشته اند و در نتیجه سطح زحمت سرعت پائین میآید و وضعیت اغلب از سالها طور است که مجبور میشویم گندم خوراک عادی خود را از آمریکا و اروپا وارد کنیم. ادامه این وضع يك خطر دیگری هم دارد و آن خطر مهم اینست که هر وقت بجهت اقتصادی و سیاسی برنامه های ساختمانی و راهسازی و غیره دچار تأخیر یا تقلیل میشود عده کثیری از این دسته از مردم بیکار شده و ناچار برای تأمین معاش بسرقت و راهزنی پرداخته و یا خود را برای قبول هر گونه تبلیغات سوئی که کشور را دچار تشنج میسازد آماده میسازد . آقایان - صریح عرض میکنم که اکثریت مردم از ادامه این زندگی گانی تلخ و دشوار بسته آمده اند (صحیح است) و دبیران از عدم اجرای این قانون شکایت باید مسئولین امر به نشینند و با جلب نظر مطلعین و متخصصین برای جلوگیری از گرانی کمرشکن علاجی بیاندیشند (صحیح است) اولین و مهم ترین وسیله مبارزه و یا دفع فساد همین است که امر معاش عمومی تسهیل گردد . (صحیح است) دخل و خرج افراد تعادل داشته باشد . (صحیح است) باید دانست بین ارضای هوای نفس و امر معاش واقعی تفاوت بسیاری است معاش مردم را تعدیل کنید و جلوه او هوس را هم که منجر بمفاسد بزرگتری میشود بپذیرید . معقیده بنده دو کار باید کرد اول فکر عاجل در تثبیت وضع حاضر که لافاقل زندگی گانی از این مشکلتتر شود (صحیح است) و در ثانی توجه کامل به افزایش تولید است؛ چیزی که مدتهاست مصان زمامور از نظر دور داشته اند عمل

اگر منظور از تشکیل جلسات مجلس اینست که همدای دور هم بنشینیم عباراتی را با قیام و قعود تصویب کنیم و بعد دنبال کار خود برویم و با اجرا یا عدم اجرای تصمیمات و مصوبات اهمیتی نگذاریم با کمال شرمندگی باید عرض کنم این یک کار عبث و بیهوده است و لایق شأن نمایندگان مجلس نیست باید دولت خود را مکلف به اجرای قوانین مصوبه به بداند و اگر بگوید مشکلاتی داریم صحیح نیست برای اینکه دولت سابق خود این لایحه را تنظیم کرده و آورده و قطعاً با ملاحظه و مراعات همه جوانب کار بوده است و قاعدتاً عذر معقولی در تأخیر اجرای آن نباید داشته باشد علاوه با حضور نماینده دولت در کمیسیونهای مربوطه و همچنین در جلسه علنی پس از بحث های طولانی به تصویب رسیده است امید وارم دولت حاضر در این امر مهم که با زندگانی عده کثیری از مریبان زحمت کش این کشور بستگی دارد دنبال توجه عاجلی فرمایند .

مطلب سوم: یک تذکره لازمی است که دولت را متوجه آن میسازم در یکی دو ساله اخیر هزاران اتومبیل سواری لوکس از نقاط مختلفه دنیا بدون اعمال دقت های لازم باین کشور وارد شده و میشود و به نظر بنده این همه انواع اتومبیل های مجلل آخرین سیستم اروپا و آمریکا که در کشور ما وجود دارد در هیچ جای دنیا دیده نمیشود از تمام ممالک اروپای شرقی و غربی حتی ارمنالکی که صنعت اتومبیل سازی آنها چندان شهرت ندارد گرفته تا از کشور آمریکا اتومبیل سواری باین کشور وارد شده صدقی برای اینست که جیب

یک عدمای بر بشود) حالا کار نداریم باینکه کشور فقیری مانند ایران چرا باید بازار انواع اتومبیل های لوکس بشود و اصولاً چرا نباید مسئولین امر از خوبی و بدی این کالای تمدن که تأثیر بزرگی در اقتصادیات ما دارد دقت های لازم از جنبه فنی معمول ندارند . اخیراً شکایاتی رسیده که بعضی از شرکت های اتومبیل فروشی که در هر کوی و برزن دستگامی از آن وجود دارد اتومبیل هایی وارد میکنند بدون اینکه آلات و ادوات یدکی آنها را تأمین کرده باشند هم وطنان مقلد هم سرعت و بدون توجه بکیفیت از این اتومبیل ها خریداری و در موقعی که احتیاج بلوازم یدکی پیدا میکنند و به نمایندگیهای مربوطه مراجعه مینمایند پاسخ مینهند که هنوز لوازم یدکی مسا نیامده

بچار صاحب اتومبیل باید آنرا به بهای نازلی در بازار بفروشد و یا بلا استفاده در گاراژ نگاهدارد و معلوم نیست مسئول این هرج و مرج کیست و چه کسی باید این نمایندگان گیهارا ملزم نماید که اگر اتومبیلی میآورد لااقل لوازم یدکی آن را مکلف باشد همیشه در دسترس مشتریان خود بگذارد .

آقایان قسمتی از ثروت کشور دائماً در بهای آهن پاره ها خارج میشود دولت راهنما و هادی آن دولتی است که تعدیلی در این نوع تفتنات که هوس طبقه خاصی از افراد کشور بوجود می آورد و موجب ضرر و زیان میگردد معمول بدارد

نایب رئیس - آقای صفاری وقت شما تمام شد .

صفاری - قربان یک قسمت از عرایض

مهم بنده مانده است

نایب رئیس - باید رأی بگیریم بشرط اینکه عده کافی بشود ولی معلوم نیست عده کافی بشود چون یکمده ای از آقایان رفته اند برای مجلس ختم و عده کافی برای رأی نیست آقای حمیدیه

حمیدیه - عرایض بنده راجع به سه موضوع خیلی مختصر است که بعرض میرسانم مطابق نامه و تلگرافاتی که از مراغه و اطراف رسیده حاکی است بر اینکه اخیراً تگرگ مفصلی آمده و خسارات زیادی بمحصول صیفی و سردرختی وارد آورده است (صحیح است) در حالیکه اکثر صاحبان سردرخت و صیفی آفت دیده مردمان فقیر و بیچاره بوده و تنها امیدشان برای تأمین معاش سالانه همان محصول بوده است که از بین رفته و از دولت تقاضای وام و مساعدت مالی نموده اند بنده توجه دولت مخصوصاً وزارت کشاورزی و سازمان برنامه را باین موضوع جلب و تمنا دارم یا اخذ تصمیمات فوری در پرداخت وام و کمک مالی اقدام مؤثری مبدول فرمایند نامه هائی نیز در مورد فوق بوزارتخانه های کشور و کشاورزی عرض و منتظر نتیجه میباشم .

نایب رئیس - آقایان خواهش می کنم تشریف نبرند بیرون که عده کافی نیست

حمیدیه - عرض دوم بنده راجع بافسران بازنشسته شهربانی دوره حکومت اسبق است که مجلس ۱۸ آن را برخلاف اصول تشخیص و قانونی گذرانید که افسران مزبور بخدمت برگردند که گویا قانون مزبور بوزارت کشور و افسران نامبرده

نیز ابلاغ گردیده ولی تکلیفی برایشان تعیین نشده است دیروز بانیسار سر لشکر علوی مقدم ریاست شهربانی کل ملاقات و راجع بافسران مذکور مذاکره نمودم ایشان نهایت علاقه را برای اجرای قانون و تأمین نظر آقایان نمایندگان محترم مجلسین دارند که بعد از تأمین اعتبار حقوقی محل خدمتی برایشان تعیین کنند بنده از جناب آقای علم وزیر محترم کشور و جناب آقای فروزان کفیل محترم وزارت دارائی و اعضای محترم کمیسیون بودجه تقاضا دارم راجع بتأمین اعتبار حقوق افسران مزبور توجهی فرمایند تا بیش از این بلا تکلیف و سرگردان نباشند .

عرض سوم بنده راجع باعتباری است که اعضای محترم کمیسیون سازمان برنامه راجع ببرق و لوله کشی شهرستان ها تصویب کرده اند و تا کنون هیچ پرداختی بحساب شهرستان ها نشده است بنده از جناب آقای امیر نصر اسکندری و اعضای کمیسیون برنامه استدعا دارم که توجهی فرمایند که این موضوع عملی بشود که این اصلاحات خیلی مورد لزوم و احتیاج است . (مهندس اردبیلی - هنوز مستشار نیامده)

۳- ختم جلسه بعنوان تنفس

نایب رئیس - با اجازه آقایان پنج دقیقه تنفس میدهم تا نماینده دولت برای طرح لایحه مالیات برارث بیاید (یک ساعت قبل از ظهر جلسه به عنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید)

نایب رئیس مجلس شورای ملی -
نورالدین امامی